

Den Danske Lyspris 2013

Forsidebillede:
Gl. Hellerup Gymnasium - Multihallen. Foto: Jens Lindhe.

Idé og layout: Dansk Center for Lys
Oplag: 100 eksemplarer

Yderligere eksemplarer:
Dansk Center for Lys
Engholmvej 19
Box 28
3660 Stenløse
Tlf.: 47 17 18 00
information@centerforlys.dk
www.centerforlys.dk

Dagslyset løber som et smalt ovenlys langs hallens kant og vasker de rå betonvægge med et blødt dagslys. Foto: Jens Lindhe.

Vinder af Den Danske Lyspris 2013: Gl. Hellerup Gymnasium - Multihallen

Et arkitektonisk stærkt projekt, som gennem en bevidst lysætning tilføres en forførende poesi med udsøgte æstetiske oplevelser. Den arkitektoniske hovedidé er indlysende og enkel. I stedet for at opføre en ny multihal i periferien af skolens grund har BIG valgt at placere den under terræn midt i skolegården.

Lyset underbygger i høj grad den arkitektoniske idé med hallens bløde, opadbuede tag, der indvendigt er udformet i forhold til funktionen: Buen når man kaster en håndbold.

Den indvendige belysning er i fornemt samspil med de hvidpigmenterede trædragere. Kunstlysets farve fremhæver træets glød overfor betonvæggenes rå overflade. De meget enkle armaturer udnytter både lamelloft og dragere som kontrastudjævning, således at gode blændingsforhold opnås selv med et næsten uafskærmet armatur. Armaturenes dristige placering i et uregelmæssigt mønster mellem dragerne giver et flot grafisk udtryk, som understreger loftets dobbeltkrumme konstruktion. Farvegengivelsen er god, der er ingen blændingsgener og ingen forstyrrende skyggedannelser på banen.

Dagslyset løber som et smalt ovenlys langs hallens kant, vasker de rå betonvægge med et blødt køligt dagslys og får det hvælvede træloft til at

svæve. Skyggebevægelser fra legen på taget tegnes på væggene og på den måde sikres rummet en direkte kontakt med omgivelserne - uden at dagslyset generer de sportsudøvende. Udvendigt er lysætningen af møblerne på trædækket med til at skabe rum i rummet, og de tilfører skolegården helt nye og fine kvaliteter. De smukke skyggedannelser fra møblerne på dækket fremhæver dækkets bølgede form, og således arbejder arkitektur og belysning tæt sammen i dette projekt. Løsningen er både funktionel, poetisk, forførende og stringent!

Bygherre:

Gl.Hellerup Gymnasium

Arkitekt og lysdesign:

BIG - Bjarke Ingels Group

Rådgivende ingeniør:

EKJ Rådgivende Ingeniører

Bygherrerådgiver:

Grontmij A/S

Entreprenør:

C.G. Jensen A/S

El-installatør:

H. Helbo Hansen A/S

Belysningsleverandører: Sandlux,

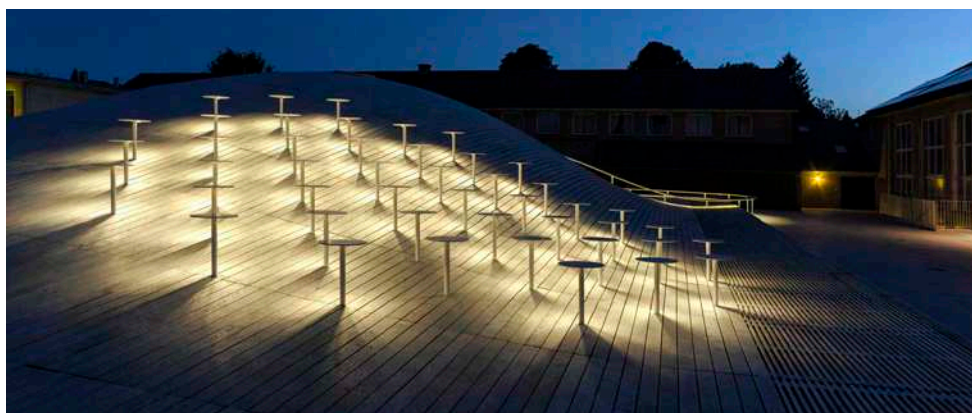
Delux Denmark, Fagerhult, KC Light og Osram.

I skolegården udgør bakken et tiltrængt og uformelt samlingssted. Lyset under stole og borde aftegner hvert enkelt møbel præcist samtidig med, at de danner et flot grafisk mønster i det samlede helhedsindtryk. Foto: Jens Lindhe.

Bænken er designet af BIG og forsynet med LED-stribs. Om dagen kaster den en ringformet skygge og om aftenen en ring af lys.

Under bordene er der monteret LED-lys, som får gruppen af møbler til at fremstå som et flot grafisk element på den stejle bakke. Foto: Jens Lindhe.

Det anvendte armatur designet af BIG er enkelt og rå. Limtræsdragerne sørger for en tilpas kontrastudjævning og for den nødvendige blændingsafskærmning. Foto: Jens Lindhe.

Armaturenes dristige placering i et uregelmæssigt mønster mellem dragerne giver et flot grafisk udtryk, som understreger loftets dobbeltkrumme konstruktion. Foto: Jens Lindhe.

Undersiden af "Møblet" er dækket af et specialdesignet tekstilloft med integreret LED-belysning. Derudover er der arbejdet med lysdetaljer ved trappetrin og i spejlbasiner. Foto: Adam Mørk.

Nomineret: IBC Innovationsfabrikken i Kolding

Projektet har mange fine elementer. Et centralt 'landskabsmøbel' udformet i træ nærmest svæver over et vandspejl og tilbyder mange forskellige lærings- og oplevelsesmuligheder. Her er auditorier, åbne studieflader, amfiteater, aflukkede podier til gruppearbejde eller en læsestund. Der er rigeligt med dagslys fra højtstående ovenlys, grønne planter, lyden af rislende vand og fugle i volierer. Det samlede projekt lever smukt op til intentionen om at danne en kontrast til den eksisterende rektangulære fabriksbygning, opført til Gori i 70'erne, og den eksisterende neutrale, men dog lige lovlig "varme" belysning. Det lineære LED-lys, som er indbygget i tekstilloftets trekantformer, underbygger i høj grad arkitekturen. Trekantmodulet kendetegnes

ved sin enkelhed og flotte finish, der gennem gentagelse og forskydningen giver en kompleks geometri og rig oplevelse for brugeren.

Den nye belysning virker frisk og er i fin samklang med den indvendige tilbygning "møblet" som et nutidigt designelement. Farvegengivelsen og belysningsstyrken er valgt, men belysningen opleves blændende og generende i glaspartiernes gentagne refleksioner. Lysets synes passende differentieret undtagen i auditorierne, hvor belysningen ikke leder opmærksomheden hen på foredragsholder og tavle i tilstrækkeligt omfang.

LED-profillets placering udnytter den hvide stofdug som reflektor. Til højre ses de store malingskanke, som GORI i sin tid fik udsmykket af den franske kunstner Jean Dewasne.

Det store auditorium, hvor LED-lyset i trekantederne er suppleret med integrerede spots, som giver en direkte belysning der, hvor der er behov for det. Foto: Adam Mørk.

Bygherre:

International Business College, Kolding

Arkitekt:

schmidt hammer lassen architects

Lysdesigner:

Bjarnhoff

Ingeniør:

Rambøll A/S

Hovedentreprenør:

MT Højgaard a/s, Odense

El- installatør:

Lindpro A/S

Loft-entreprenør:

RALBO ApS

Den Blå Planet er tegnet af arkitektfirmaet 3XN. Arkitekturen er inspireret af vandets hvirvelstrømme og binder med sin placering ud til Øresund jorden og havet sammen. Foto: Adam Mørk.

Nomineret: Den Blå Planet - Danmarks Akvarium

Der er tale om et stort, prestigefyldt projekt, hvor belysningen spiller en helt afgørende rolle for såvel forståelsen af den udvendige arkitektoniske form som for oplevelsen af udstillingen. Projektet kombinerer i høj grad teknologi, kvalitet, oplevelse og farver med akvariernes univers. Arkitektonisk set er der foretaget to overordnede valg, som har været afgørende for det belysningsmæssige greb. 1: Set udefra har bygningen et stærkt arkitektonisk udtryk med en bygningskrop udformet som en strømhvirvel. Denne form fremhæves i mørke af en iscenesættende og opsigtsvækkende belysning.

2: Indvendigt træder arkitekturen fuldstændigt i baggrunden for at give plads for en udstillingsoplevelse, hvor intentionen har været at skabe en fornemmelse af at befinde sig under vand. Den sidste prioritering giver sig bl.a. udtryk i et bevidst fravalg af dagslys. Kun ved temaområdet Det Færøske Fuglefjeld, i temaområdet Amazo-

nas og i caféen er publikum i direkte kontakt med dagslyset. På de valgte præmisser er belysningen gennemført og stemningsfuld.

Belysningen i udstillingen er primært en scenografi, der bidrager til fortællingen om fiskenes univers, og gobo-projektionerne understøtter oplevelsen af at være under vand. Som sådan er udstillingen i konstant dialog med de besøgende. Visse steder i udstillingen er aktivitetspunkter og knapper dog så beskedent oplyst, at man som besøgende nemt kan overse dem. Variationen og nuanceringen af farverne i akvarierne fra temaområde til temaområde fungerer godt og guider de besøgende gennem udstillingen. Der er ingen forstyrrende lysrefleksioner i glasset, men både udvendigt og indvendigt er der stedvis blanding. Dette gør sig især gældende omkring indgangspartiet. Trappepartiet op til indgangen opleves desuden mørkt og mangler belysning af trinnene.

Vandeffekterne er skabt med en særlig lysmaskine (Rosco X-24), der ved hjælp af to roterende glasskiver og et mekanisk dæmperhjul kan styres via DMX-protokol. Foto: Adam Mørk.

Bygherre:

Bygningsfonden Den Blå Planet

Arkitekt og totalrådgiver: 3XN A/S

Lysdesign:

Kunstnerisk belysning: Jesper Kongshaug

Bygningslys: MOE (Moe & Brødsgård)

Rådgivende ingeniør: MOE

Udstillingsdesign:

Kvorning design & kommunikation

Storentreprenører:

MT Højgaard A/S, Hoffmann A/S, Kai Andersen A/S, E. Pihl & Søn A/S

Bygherrerådgiver:

PLH Arkitekter A/S, Cowi A/S

Lys, lyd og AV: Matrix Gruppen A/S

El-installatør: Hoffmann

Belysningsleverandører:

Coemar, Rosco, Fagerhult, Roblon, Simes og Martin Professional

Hovedbidragydere til byggeriet:

Realdania, Knud Højgaards Fond, Tårnby Kommune, Dronning Margrethes og Prins Henriks Fond

Udstillingen er bygget op, således at publikum får en oplevelse af at være under vandet sammen med dyrene og fiskene. Foto: Adam Mørk.

Mediefacaden på Industriens Hus i København er den første og største af sin art i Danmark. Foto: Leif Orkelbog-Andresen.

Nomineret: Mediefacaden på Industriens Hus

Placeringen af Danmarks første og største mediefacade er velvalgt. Rådhuspladsen i København er byens mest livlige plads, og den nye mediefacade på Industriens Hus falder godt ind. Facaden er forsynet med 3,9 km LED-armaturer, som kan styres individuelt i lysfarve og intensitet. Ved hjælp af avanceret designsoftware kan facadens udtryk varieres uendeligt og dynamisk i mønstre, farver og rytmer. Når mørket falder på, tænder facaden, og lyset og arkitekturen smelter sammen. På den måde går Dansk Industri i dialog med pladsen og byen. Belysningen tager udgangspunkt i trafikken og byens døgnrytme og i hastighederne for fodgængere over Rådhuspladsen. Ved specielle arrangementer såsom Kulturnatten, Copenhagen Pride og Melodi Grand Prix udnyttes belysningsanlægget som en storskærm, hvor Industriens Hus bidrager til festen. Lysdesignet er nytænkende og originalt i dansk sammenhæng. Armaturet og teknologien

er specifikt udviklet til projektet. Armaturerne er fint integreret i facaden, og de er forsynet med reflektorer, der sikrer mod blænding såvel inde som ude. Lyssproget og mønstrene tager udgangspunkt i glasfacadens diagonale linjer. Mediefacadens samspil med bygningens lysreklamer ud mod Rådhuspladsen fungerer ikke, hverken i forhold til facadens diagonale krydsende struktur eller rent grafisk i forhold til logoernes farver, form og placering. Strategien for kommunikationen er under fortsat udvikling, og det er et fint tiltag, at der er en ansat hos Dansk Industri, som er ansvarlig for det, der vises. Det vil sikre en nødvendig variation på sigt. Som mediefacade er projektet fænomenalt, oplevelsesrigt, overraskende, smukt og humoristisk uden at virke for dominerende i byrummet.

Der er brugt 1700 specialfremstillede armaturer med LED. Bagtil er armaturerne afskærmet. Foto: Leif Orkelbog-Andresen.

Mønstrene på facaden tager udgangspunkt i glasfacadens diagrit. Styringen foregår ved hjælp af en specialudviklet software.

Bygherre:

Dansk Industri

Arkitektur, facadedesign og overordnet

lyskoncept: Transform Arkitekter

Byrumsstrategi: Transform+Kollision

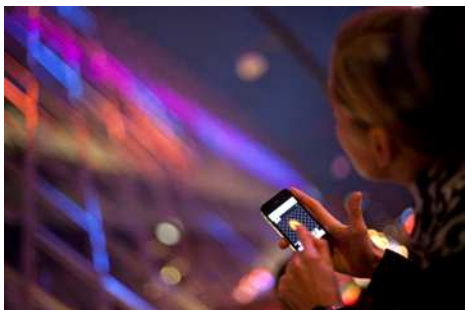
Armaturdesign og øvrigt hardware: Martin Professional

Mediedesign, grafik og software: Kollision

Entreprenør: E. Pihl & Søn A/S

El-installatør: Kemp & Lauritzen A/S

Montage af LED-armaturerne: E. Pihl & Søn A/S og Danclimb

På Kulturnatten lagde mere end 2000 københavnere vejen forbi Rådhuspladsen og brugte deres smartphones som pensler til at skabe et enormt lysmaleri. Foto: Kollision.

Den Danske Lyspris

Hensigten med Den Danske Lyspris er at sætte fokus på og synliggøre lyskulturen i Danmark. Dette sker ved at fremhæve spændende, veldesignede og veludførte belysningsanlæg i Danmark. Prisen skal samtidig medvirke til at profilere lysbranchen og Dansk Center for Lys.

Prismodtagere

Den Danske Lyspris kan tildeles særligt bemærkelsesværdige indendørs- eller udendørsbelysningsanlæg, som på fornem vis kombinerer teknologi, kvalitet, energi, æstetik/arkitektur, farver oplevelser m.v. Prisen gives normalt til bygherrer og de fagfolk, der har haft hovedansvaret for udformning og etablering af belysningsanlægget. Et af formålene med prisen er at få fremhævet anlæg, som via sin kvalitet eller nytænkning kan tjene som inspiration for andre bygherrer og projekterende.

Bedømmelseskriterier

I bedømmelsen indgår bl.a. anlæggets tekniske kvalitet, funktionalitet, visuelle og æstetiske aspekter, energiforbrug og driftsøkonomi. Der lægges vægt på nytænkning og kreativitet.

Øvrige krav

Som eksempler kan nævnes:

- Anlægget skal kombinere teknologi, kvalitet, æstetik/arkitektur, oplevelse og farver med bygningen/stedets karakteristika
- Anlægget skal fremhæve bygningen eller byområdets egenart, samt om muligt være med til at øge stedets eller bygningens attraktionsværdi
- Lyssætningen skal være bemærkelsesværdig med et klart element af nytænkning
- Belysningen skal være det bærende element i bygningens eller byområdets fremtræden efter mørkets frembrud
- Anlægget skal være udformet under hensyntagen til de energi- og driftskrav, man bør stille til et moderne belysningsanlæg
- Anlægget skal være taget i brug inden for de seneste to år

Hæderspris

Den Danske Lyspris er en hæderspris. Diplom og en plakette gives til anlæggets ejer. Æren deles med de fagfolk, som har stået bag anlægget.

Juryen

Juryens medlemmer udpeges af en række organisationer og af Dansk Center for Lys. I 2013 har følgende organisationer og fag været repræsenteret:

Akademisk Arkitektforening

Arkitekt m.a.a. Astrid Mody

Arbejdstilsynet

Ingeniør Finn Gamél Christensen

Bygherreforeningen

Chef for Planlægning & Arkitektur Rita Justesen

Dansk Energi

Product manager Kurt Hejlesen

Danske Landskabsarkitekter

Landskabsarkitekt Rune Bugge Jensen

LysNet

Arkitekt m.a.a. Karina Mose

Fynske kreds

Flemming Kjærulf, civ.ing.

Sydjyske kreds

Arkitekt m.a.a. Stig Frølund Pedersen

Nordjyske kreds

Cand.polyt. Mads Dines Petersen

Østkredsen

Belysningsingeniør Niels Erik Knudsen

Ungt Lys

Lysdesigner Naija Nygaard

Dansk Center for Lys

Civ.ing. direktør Anne Bay (juryformand)

Arkitekt m.a.a. Dorte Gram (sekretær for

juryen).

Tidligere vindere

Det Kongelige Teaters nye skuespilhus (2008)

Nye perroner på København H (2009)

Nordvestparken i København (2010)

Aalborg Havnefront (2011)

Lynetten i København (2012)

Yderligere information:

Dansk Center for Lys

Engholmvej 19

Box 28

3660 Stenløse

Tlf.: 47 17 18 00

information@centerforlys.dk

www.centerforlys.dk

Vinderen af Den Danske Lyspris 2013 er

Gl. Hellerup Gymnasium, Multihallen

De øvrige nominerede er

Den Blå Planet - Danmarks Akvarium, Kastrup

IBC Innovationsfabrikken, Kolding

Mediefacaden på Industriens Hus, København

Frist for indstilling af projekter i 2014 er den 1. august 2014

Se mere på www.centerforlys.dk

Sponsorer i 2013:

**louis
poulsen**

PHILIPS

seas-nve

The logo for Seas-nve consists of the text 'seas-nve' in a bold, grey, sans-serif font, followed by a circular icon. The icon is a bright yellow-green color with a white, curved shape inside, resembling a stylized 'C' or a light source.